หลักธรรมที่สอดคล้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธศาสนาของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง พบว่าหลักฆราวาสธรรมสี่ ด้านสัจจะคือมีซื่อสัตย์จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา กษัตริย์ ด้านทมะไม่ใช้อารมณ์แก้ปัญหา ด้านขันติไม่ใช้อารมณ์แก้ปัญหา ด้านขันติปฏิบัติหน้าที่เป็นด้วยความอดทน ด้านจาคะมีน้ำใจช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อผู้อื่น เบญจธรรมห้าได้แก่ความเมตตากรุณามีความเห็นใจ สัมมาอาชีวะไม่เลี้ยงชีพด้วยการหลอกลวง กามสังวรมีสติเมื่ออยู่กับเพศตรงข้าม สัจจะสุจริตต่อการเรียน สติสัมปชัญญะตั้งใจทำความดีถวายพระเจ้าอยู่หัว

แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธศาสนาในการปลูกฝังความรู้และนำคุณธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง พบว่า1) แนวทางเสนอมหาวิทยาลัยแต่ละแห่งควรดำเนินการจัดตั้งศูนย์หรือชมรมพระพุทธศาสนาโดยมอบให้ฝ่ายกิจการนักศึกษาคณะกรรมการบริหารกับมหาวิทยาลัย 2) เสนอร่วมทำบันทึกข้อตกลง (MOU) กับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยเพื่อจะร่วมกันพัฒนาปลูกฝังคุณธรรม 3) การมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนทั้งคณะสงฆ์ รัฐ เอกชน ครอบครัวในการปลูกฝังคุณธรรม 4) สาขาวิชามีการสอนด้วยเนื้อสอดแทรกด้านหลักศาสนาและหลักปรัชญาชีวิตที่มีเนื้อหาด้านจริยธรรมและคุณธรรมไว้ใน มคอ.3 5) แนวทางกิจกรรมปฏิบัติธรรมระยะเวลาที่มหาวิทยาลัยกำหนด

คำสำคัญ : การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธศาสนา, การปลูกฝังความรู้และคุณธรรม

ABSTRACT

The current study was entitled “Human Resource Development Based on Buddhism Principles in Intelligence and Morality Cultivation of the Lower Northern Rajabhat Universities' Students.” Its aims, discussions, and recommendations were: 1. To examine the moral principle of human resource development based on Buddhism principles, 2. To determine the moral principle related to human resource development based on Buddhism principles, and 3. To recommend the guidance of human resource development based on Buddhism principles in intelligence and morality cultivation of the lower northern rajabhat universities' students. The study was mixed between quantitative and qualitative research. According to research methodology, the number of the total samples used in quantitative study was 396; the respondents’ data was assessed by descriptive statistics on the statistical package for the social sciences; meanwhile, 24 of the teachers instructing morality and virtue or human resource development were used in in-depth interview for qualitative data and another 10 were used in focus group discussion. The instruments used to collect data consisted of a paper